

На зараження можуть впливати такі чинники: стать, вік, доступ до вулиці, агресивна поведінка, захворювання порожнини рота та органів дихання, а також, некастровані коти [1].

Діагностика включає виявлення антитіл, специфічних до даного вірусу, використовують тести PoC з цільною кров'ю, сироваткою чи плазмою. Виявлення антитіл до вірусу вказує на інфекцію. PoC-тести чутливі і показали свою ефективність в різних порівняльних дослідженнях [5].

У США проводили порівняння 4 різних PoC-тестів на 94 FIV-позитивних і 97 FIV-негативних зразків плазми, для IdEXX SNAP FIV/FelV Combo чутливість склала 94,7% та 100% відповідно; для Witness FeLV-FIV, 96,8%, 99,0%; для Anigen Rapid FIV Ab/FelV Ag 91,5% і 99,0% для VetScan Feline FeLV/FIV [5].

Крім PoC-тестів, як золотий стандарт традиційно використовується Вестерн-блот в діагностиці вірусного імунодефіциту котів. В якості додаткового тесту в лабораторіях виявляють вірус за допомогою ПЛР [4,6].

У незалежному дослідженні 239 нещеплених проти FIV кішок в Австралії, чутливість і специфічність FIV RealPCR тесту (IdEXX Laboratories) склала - 92% [6].

У дослідженні 55 кошенят, народжених від вакцинованих проти FIV, неінфікованих кішок, де все кошенята дали позитивний результат на антитіла до FIV незабаром після народження і протягом перших кількох тижнів життя. До 12-тижневого віку всі кошенята отримали негативний результат на FIV [6].

Отже, діагностика та профілактика FIV є актуальною темою дослідження світової ветеринарної медицини.

Література

1. Burling AN, Levy JK, Scott HM, et al. Seroprevalences of feline leukemia virus and feline immunodeficiency virus infection in cats in the United States and Canada and risk factors for seropositivity. J Am Vet Med Assoc 2017; 251:187–194.

2. Hartmann K. Role of retroviruses in feline lymphoma. Eur J Comp Anim Pract 2015; 25: 4–15.

3. Bęczkowski PM, Litster A, Lin TL, et al. Contrasting clinical outcomes in two cohorts of cats naturally infected with feline immunodeficiency virus (FIV). Vet Microbiol 2015; 176: 50–60.

4. Frankenfeld J, Meili T, Meli ML, et al. Decreased sensitivity of the serological detection of feline immunodeficiency virus infection potentially due to imported genetic variants. Viruses 2019, 11. doi: 10.3390/v11080697.

5. Levy JK, Crawford PC and Tucker SJ. Performance of 4 point-of-care screening tests for feline leukemia virus and feline immunodeficiency virus. J Vet Intern Med 2017; 31:521–526.

6. Westman ME, Malik R, Hall E, et al. Determining the feline immunodeficiency virus (FIV) status of FIV-vaccinated cats using point-of-care antibody kits. Comp Immunol Microbiol Infect Dis 2015; 42: 43–52.

УДК 636.2.053.09:616.993.192.1:615.28

Ізюмська В. В., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С., кандидати ветеринарних наук, доценти
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна
e-mail: dep.parasitology@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИПРОТОЗОЙНОГО ПРЕПАРАТУ «ГАЛОКУР» ЗА ПРОФІЛАКТИКИ ЕЙМЕРІОЗУ У ТЕЛЯТ

Аналіз останніх досліджень та постановка проблеми За даними багатьох досліджень, основне місце (майже 60%) в структурі патологій новонароджених телят посідають

шлунково-кишкові захворювання, а основне місце (майже 60%) в структурі патологій новонароджених телят посідають шлунково-кишкові захворювання [2]. Згідно з даними світової ветеринарної статистики, втрати від еймеріозу у тваринництві становлять близько 1 млрд доларів щорічно. Найбільших економічних збитків у разі еймеріозів завдає падіж. Значну частину втрат становить також зниження продуктивності тварин. Так, хворі на еймеріоз телята втрачають до 27 кг маси тіла. Загибель, затримка росту та розвитку телят, призводять до значних економічних збитків [3].

Еймеріоз великої рогатої худоби – протозойна хвороба молодняку 1-7 міс. віку, що характеризуються виключно гострим перебігом, супроводжується ентеритом та анемією. Зараження найчастіше відбувається у приміщеннях через корм та воду. Збудниками захворювання є одноклітинні організми, які розмножуються в епітеліальних клітинах кишечника, викликаючи при цьому глибокі ураження травного каналу. Ооцисти еймерій можуть тривалий час зберігатися у гної, приміщеннях, загонах, на пасовищах. Джерелом інвазії є хворі перехворілі тварини, які виділяють ооцисти. Зараженість тварин (включаючи паразитоносійство) може досягти 80 %. Летальність – до 50 % [1].

Актуальність. Ооцисти еймерій виділяються з фекаліями хворих постійно, починаючи вже з 5–7-ої доби після інвазування. У боротьбі з еймеріозом тварин світова ветеринарна наука розробила і рекомендує практично безперервно застосовувати хіміопрепарати. Проте активність багатьох еймеріостатиків за постійного застосування поступово знижується за рахунок резистентності збудників та імуносупресивної дії на імунну систему тварин [4].

До цього часу особливості епізоотології та перебігу еймеріозної інвазії не вивчені, що перешкоджає розробленню ефективної системи боротьби з ним. У зв'язку з цим, нині актуальним є дослідження профілактики еймеріозу телят та розробка обґрунтованих заходів боротьби.

Основним методом лікування та профілактики хвороб викликаних найпростішими залишається хіміотерапія. Серед відомих кокцидіостатиків в Україні широкого застосовуються препарати «Діакокс», «Ампроліум», «Еспакокс», «Галокур», «Байкокс», «Толтразурил» та ін.

Тому, з метою профілактики еймеріозу у телят в роботі проводили вивчення антипротозойної ефективності препарату «Галокур» (Франція).

Матеріали та методи досліджень. Матеріалом для досліджень були телята 1-денного – 2 –міс. віку клінічно здорові та хворі еймеріозом, проби фекалій. Проби фекалій відібрані від телят досліджували стандартизованим методом за Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим із послідуучою мікроскопією.

Результати дослідження. Тварин поділили на дві групи по 20 телят однодобового віку масою 50-60 кг у кожній. Тваринам першої групи з метою профілактики перорально після випойки молока індивідуально за допомогою насадки дозатора застосовували галокур у дозі 12 мл один раз на добу, протягом 7 діб. Тваринам другої групи телят антипротозойні препарати з метою профілактики не застосовували.

За результатами клінічного спостереження у тварин другої групи на 21-30 добу життя відмічали пригнічення загального стану, зниження апетиту, підвищення температури на 0,5-0,7 °С, а через дві доби - виникнення проносів, анемічність слизових оболонок, відмова від годівлі, втома та знесилення. Фекалії були із домішками слизу, крові, водянисті із зловонним запахом. У телят першої групи за клінічного обстеження змін не відмічали.

Від тварин обох груп індивідуально було відібрано проби фекалій для гельмінтоовоскопічного дослідження за Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим.

За результатами гельмінтоовоскопічного дослідження проб фекалій мікроскопічно у полі зору було виявлено сотні ооцист еймерій у полі зору в телят другої групи, яким не задавали антипротозойних препаратів.

Натомість, у всіх телят першої групи, які отримували галокур – у полі зору було виявлено наявність поодиноких ооцист еймерій, не більше 10-15 екземплярів. Окрім того, відмічено зниження маси тіла у телят другої групи. Тваринам другої групи було надано

лікувальну допомогу.

Висновки і пропозиції. Виходячи із даних досліджень, встановлено, що застосування галокуру забезпечує 100 % профілактику еймеріозу у телят. Тому, рекомендуємо застосовувати телятам з метою профілактики еймеріозу препарат «Галокур» у дозі 2 мл на 10 кг маси починаючи із 24-48 год. віку.

Література

1. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин : підруч. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока. Київ: Вища освіта, 2003. 464 с. іл.
2. Подобєд Л. Профілактика розладів ШКТ у телят. 11.04.2012. Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/profilaktika-rozladiv-shkt-u-telyat>
3. Division of Methods for Counting Helminthes Eggs and the Efficiency of these Methods / K. Jaromin-Glen, G. Klapac, J. Karamon and all. // *Lals of Agricultural and Environmental Medicine*. 2017. № 24 (1). P. 1-7. doi: 10/5604/ 12321966.1233891
4. Prevalence of Eimeria species in industrial and alternative bred chicken / F.C. Luchese, M. Perin, R.S. Aita and all. // *Brazilian Journal of Veterinary Research and Animal Science*. 2007. № 44 (2). P. 81–86.

УДК 619:616.995:576.895.122

Канівець Н. С., кандидат ветеринарних наук, доцент

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

e-mail: nataliia.kanivets@pdaa.edu.ua

ГЕЛЬМІНТОФАУНА ДОМАШНЬОЇ ПТИЦІ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ

Вступ. Птахівництво поряд із тваринництвом є галуззю, яка забезпечує людство м'ясною продукцією. Тому запорукою збереження поголів'я домашньої птиці є профілактика паразитозів. Відомо, що у птахів виявлено близько 400 видів гельмінтів, з них у країнах ближнього зарубіжжя зареєстровано понад 190 [1]. Найбільш патогенними із трематод, що паразитують у водоплавної птиці, є збудники ехіностоматидозів та нотокотилідозу; цестод – збудники гіменолепідидозів, давенеозу, райєтинозу; акантоцефал – збудники поліморфозу та філікольозу; нематод – збудники амідостомозу, гетеракозу, капіляріозу, аскаридіозу, сингамозу, тетрамерозу, стрептокарозу [2, 3].

Мета дослідження. Дослідити гельмінтофауну домашньої птиці в Полтавському районі.

Матеріали та методи дослідження. Робота виконувалась впродовж 2020–2021 років. Об'єктом дослідження були різні види домашньої птиці (кури, гуси, качки), які отримані під час забою в умовах приватних господарств Полтавського району. Збір гельмінтів проводили шляхом повного гельмінтологічного розтину 49 кишечників домашньої птиці за К. І. Скрябіним. Виявлені гельмінти фіксували в 70° етиловому спирті, нематод просвітлювали лактофенолом. Визначення видів паразитів проводили за допомогою визначника К. М. Рижикова (1967, 1968) [4, 5].

Результати дослідження. Домашня птиця, що утримувалася в умовах приватних господарств Полтавського району, виявилася інвазованою кількома видами гельмінтів, що відносяться до різних типів, а саме: Trematoda, Cestoda, Nematoda.